

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การมีความบกพร่องทางสายตาหรือตาบอดเป็นสภาพที่ประชาชนโดยทั่วไปอาจมิได้ตระหนัก เพราะเขาเองอาจไม่ประสบสภาพอย่างนี้ บางครั้งอาจเคยนึกคิดเรื่องนี้ เช่น เวลาเห็นคนพิการทางสายตาหรือช่วงที่ได้ยินอะไรเกี่ยวกับเรื่องนี้ สำหรับคนธรรมดา ๆ อาจไม่นึกถึงเรื่องนี้และกลับมีความคิดเห็นว่าเป็นกรรมที่ร้ายแรง ชีวิตจะต้องโศกเศร้ามากเพราะจะดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ได้แล้ว ความคิดอย่างนี้เกิดจากความเข้าใจว่า ตาเป็นอวัยวะรับรู้ที่สำคัญมากที่ไม่มีใครอยากจะสูญเสีย (Hallahan & Kauffman, 1994: 342)

การคิดอย่างนี้ที่มีส่วนของความกลัวร่วมกับสิ่งต่าง ๆ ที่ประชาชนอาจเคยได้ยินมาแล้วจากแหล่งอื่น ๆ เช่น ทางศาสนา วรรณกรรม นิทานเก่า ๆ ศิลปะ ตามวัฒนธรรม และ ผู้อื่นที่อาจเคยเจอคนพิการทางสายตา อาจเพิ่มความกลัวและอคติว่า การมีความบกพร่องทางสายตาหรือการเป็นคนตาบอดต้องเป็นกรรมที่หนักมาก ร่วมกับการคิดว่า โศกที่ตนเองไม่เป็นอย่างนั้น อาจทำให้คนไม่สนใจเรื่องนี้เลย หรือ สนใจในข้อมูลทางลบมากกว่าข้อมูลทางบวก หรือไม่ก็รู้สึกผิดและด้วยความรู้สึกอย่างนั้นทำให้สงสารเมตตาคนพิการทางสายตามากอย่างไร้เหตุผล และผลกระทบต่อความรู้สึกผู้ที่มีปัญหาทางสายตา

สำหรับสภาพของคนพิการทางสายตาเข้าใจว่า ถ้าเปรียบเทียบกับประชาชนทั้งหมด ไม่ว่าประเทศไหนก็ตาม บุคคลที่เป็นคนพิการทางสายตาเป็นกลุ่มมีคนจำนวนน้อย ถ้าแยกส่วนคนพิการทางสายตาและคนตาบอดออกเป็นกลุ่ม ๆ ตามวัยต่าง ๆ ประชาชนโดยส่วนมากมักจะเข้าใจว่า โรคทางตาเกิดขึ้นเฉพาะช่วงวัยชราเพราะเป็นปรากฏการณ์ทางร่างกายตามธรรมชาติอยู่แล้ว คนส่วนมากไม่ตระหนักว่า การมีความบกพร่องทางสายตามีในช่วงวัยทุกวัย เกิดจากพันธุกรรม อุบัติเหตุ โรคตา หรือ โรคทางร่างกายประเภทอื่น ๆ การที่เป็นอย่างนั้นเพราะประชาชนส่วนมากในประเทศที่พัฒนาแล้วหรือที่กำลังพัฒนาจะไม่พบคนพิการทางสายตาหรือคนตาบอดในวัยที่ไม่ใช่ชราเป็นประจำด้วยสาเหตุที่ว่า มีคนจำนวนน้อยที่เกี่ยวข้อง

ปัจจุบันในประเทศไทยมีข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนคนพิการทางสายตาที่แตกต่างกัน ในปี พ. ศ. 2544 สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ระบุว่า มีจำนวนคนตาบอดทั้งสิ้นเป็น 123,157 คนคิดเป็นร้อยละ 11.2 ของจำนวนคนพิการทั่วประเทศ และคิดเป็นร้อยละ 0.2 ของจำนวนประชาชนทั้งประเทศโดยแยกเป็นชาย 70,556 คน และ หญิง 52,601 คน ในปี พ. ศ. 2539 มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติให้ข้อมูล

ว่าประเทศไทยมีคนตาบอดจำนวน 955.485 คนคิดเป็นร้อยละ 1.58 ของจำนวนประชากรทั้งประเทศและจำนวนคนตาบอดที่มากขึ้นทะเบียน กับกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในวันที่ 30 เมษายน พ. ศ. 2550 มี 63,543 คนคิดเป็นร้อยละ 10.41 ของจำนวนคนพิการทั้งหมดที่มากขึ้นทะเบียน โดยมีจำนวนชาย 35,016 คนและหญิง 32,106 คน (กิตติพงษ์ สุทธิ, 2550)

จากการค้นหาข้อมูลสำหรับในประเทศไทยทำให้พบว่า ในอดีตคนพิการทางสายตาที่อยู่ในช่วงวัยผู้ใหญ่ตอนต้นไม่ได้ได้รับความสนใจจากสังคมหรือรัฐบาลเท่าที่ควร พวกเขาอยู่ในความดูแลของครอบครัวหรือต้องอยู่ตามลำพังดำเนินชีวิตอย่างขาดคุณภาพและอาจไม่ได้รับสิทธิ์ต่าง ๆ อย่างเสมอภาค หรืออาจถูกผู้อื่นมองว่า เป็นคนที่ได้ทำบาปอย่างหนักและต้องรับตามกรรมของเขา ซึ่งได้เกิดจากความเชื่อทางศาสนาไม่ว่าศาสนาใด นอกจากนั้นประชาชนบางส่วนมีอคติคิดว่า คนพิการทางสายตา เป็นภาระทางสังคม เป็นคนที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ หรือไม่ก็เป็นคนที่ทำงานหรือเรียนหนังสือไม่ได้ (Dodds, 1993: 6)

บุคคลแรกที่ได้ดูแลคนพิการทางสายตาในประเทศไทยคือผู้หญิงที่มีความพิการทางสายตา ชื่อ Miss Genevive Caulfield ซึ่งมาจากประเทศสหรัฐอเมริกาและได้อยู่ในประเทศไทยระหว่าง พ. ศ. 2581- 2490 นางคอลล์ฟิลด์ช่วยคิดระบบตัวอักษรเบรลทางภาษาไทยและตั้งโรงเรียนการศึกษาคนตาบอดแห่งแรกที่กรุงเทพฯ โดยให้คนพิการทางสายตาได้รับการศึกษาทั่วไป การศึกษาการดำเนินชีวิต (Life Skills Training, Mobility Training) และการศึกษาทางการประกอบอาชีพ เมื่อนักเรียนพร้อมที่จะช่วยตนเองได้ก็ให้พวกเขาเข้าเรียน โรงเรียนปกติในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษาที่กรุงเทพฯ ชาวคริสต์ที่อยู่ในประเทศไทยได้ช่วยนางคอลล์ฟิลด์ดำเนินโครงการต่าง ๆ หลังจากนั้นจึงมีบุคคลคนอื่น ๆ ร่วมกับคนตาบอดคนไทยด้วยซึ่งตั้งโรงเรียนการศึกษาคนตาบอดในภาคอื่น ๆ ของประเทศไทยให้ความช่วยเหลือคนพิการทางสายตานอกเขตกรุงเทพฯ เกิดขึ้นด้วย (มูลนิธิคนตาบอดแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์, ม.ป.ป.)

ในประเทศไทยในปัจจุบัน พบว่า คนที่มีการบกพร่องทางสายตาเริ่มมีส่วนร่วมในสังคมมากขึ้น พวกเขาได้รับความเอาใจใส่จากสังคมกับรัฐบาล เช่น มีสิทธิ์ทางกฎหมายที่อนุญาตให้เขาเข้าสถานการศึกษาและเข้าทำงานอย่างเท่าเทียมกับกลุ่มประชาชนอื่นซึ่งมองเห็นปกติ สำหรับด้านการศึกษาในระดับโรงเรียนและมหาวิทยาลัยกำลังดำเนินการให้คนพิการทางสายตาเรียนร่วมกับนักเรียนนักศึกษาปกติได้

แต่ถึงแม้ว่ากฎหมายช่วยให้กลุ่มคนพิการทางสายตามีสถานแล้วแต่ปรากฏว่า สถาบันดังกล่าวยังขาดผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางการศึกษาพิเศษที่มีความรู้เฉพาะเรื่องนี้ ไม่ว่าจะเป็นสถาบันอย่างมหาวิทยาลัยและศูนย์ที่เกี่ยวกับคนพิการทางสายตาที่ผลิตผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาพิเศษ ทางสังคม เศรษฐกิจ และ ทางจิตวิทยาและการให้การปรึกษา หรือสถาบันที่รับนักเรียนนักศึกษาคนพิการทาง

สายตาก็ตาม สถาบันประเภทที่สองเกิดมีปัญหาว่า ตามกฎหมายของประเทศไทยต้องให้บริการแก่คนพิการทางสายตา แต่ขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญที่สามารถให้บริการได้ดี เช่น ทางการจัดหลักสูตร เฉพาะ ให้ความรู้ความเข้าใจกับครูอาจารย์ประจำชั้นและเฉพาะวิชา มีอุปกรณ์เหมาะสมสำหรับคนพิการทางสายตา มีแผนการช่วยเหลือให้คำปรึกษาสำหรับกลุ่มนั้นช่วงที่มีปัญหาหรือเกิดวิกฤติการณ์เป็นต้น

ปัญหาทางการขาดแคลนในแต่ละด้าน ปัญหาทางสังคมที่โดยส่วนมากไม่มีความรู้หรือมีความรู้่น้อยเกี่ยวกับชีวิตของคนพิการทางสายตา ปัญหาทางอคติและความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปรากฏการณ์ว่า ตาบอด หรือ สายตาผิดปกติ ทั้งหมดนี้ผู้วิจัยเรียกว่า ปัจจัยที่เกิดจากภายนอกกลุ่มคนตาบอด

อย่างไรก็ตาม คนพิการทางสายตาไม่สามารถแก้ไขด้วยตนเองได้ทั้งหมดเพราะต้องอาศัยความเข้าใจและการเปลี่ยนทัศนคติจากคนซึ่งมองเห็นปกติ

แต่การที่นักวิจัยทั้งหลายศึกษาเฉพาะคนที่มองเห็นปกติกับคนพิการทางสายตา แต่ปัจจัยภายนอกทำให้ไม่พอที่จะเข้าใจสถานการณ์ได้ตามความเป็นจริง ยิ่งกว่านั้นว่าแต่สังคมและสิ่งแวดล้อมว่าผิด และกลุ่มคนพิการทางสายตาไม่ผิดส่งผลกระทบต่อคนมองเห็นปกติว่า รู้สึกผิดมากขึ้นแสดงด้วยความเมตตาต่อกลุ่มคนพิการทางสายตาที่เกินเหตุเกินผล หรือไม่ก็ความรู้สึกกลัวหรือ โกรธที่เกิดจากความไม่แน่ใจว่า จะต้องปฏิบัติต่อพวกเขาอย่างไร หรือว่า ทำอย่างไรก็ไม่เคยดีสำหรับพวกเขา จึงอาจให้เกิดไม่สนใจในประเด็นนี้เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ก่อนอื่นเราต้องเข้าใจพื้นฐานว่า ทุกคนในโลกเป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง บุคลิกภาพนั้น ได้สร้างมาด้วยปัจจัยของอดีตเดิมของแต่ละคน เช่น วิธีการเลี้ยงและดูแลของผู้อุปการะ วิธีการสอนและการอบรมของครูอาจารย์ในโรงเรียน วิธีการเข้าสังคมเพื่อน และ ทัศนคติต่อการประกอบอาชีพและการมีครอบครัวของตนเอง และ สิ่งแวดล้อมทางสังคม จากปัจจัยต่าง ๆ นั้นบุคคลจดจำไว้ในและประสบการณ์ของแต่ละวัยที่ผ่านมา ประสบการณ์และความจำเกี่ยวกับอดีตนั้น โดยเฉพาะจากห้าปีแรกของชีวิตของแต่ละบุคคลทำให้บุคคลดำเนินชีวิตตามแต่ละแบบในปัจจุบัน เรียกว่า วิถีชีวิต กระบวนการเลือกประสบการณ์และความจำนั้นแสดงถึงความรับผิดชอบต่อชีวิตของตนเอง บางคนอาจสามารถรับผิดชอบต่อตนเองได้ โดยไม่ให้ความจำเลวร้ายหรือความผิดที่เคยทำมาเป็นอิทธิพลต่อชีวิตในปัจจุบัน บางคนรู้ถึงปัญหาที่ทำให้ชีวิตของตนเองไม่ดีขึ้นในปัจจุบันแต่ขาดวิธีการปรับพฤติกรรมและปรับตัว และบางคนไม่ทราบเลยว่า ตนเองนำอดีตปนกับปัจจุบัน จึงไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง เมื่อเราเข้าใจอย่างนี้เราก็รับได้ด้วยว่า ไม่ว่าจะคนนั้นเป็นคนมองเห็นปกติหรือคนพิการทางสายตา ก็เป็นคนที่จัดชีวิตของตนเอง เอาประสบการณ์และความจำมาดำเนินชีวิต ซึ่งผู้วิจัยเรียกปัจจัยภายในบุคคล

จากนั้น ปัจจัยภายในบุคคลสำคัญเพื่อที่จะเข้าใจพฤติกรรมของบุคคลคนพิการทางสายตาแต่ละคนมากขึ้น ปัจจัยภายในไม่จำเป็นที่จะต้องเกี่ยวกับความพิการทางตานั่นก็ได้ สำหรับคนพิการทางสายตาต้องดูตามวิธีการเลี้ยงดูแลดูจากผู้ปกครองพร้อมกับความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับความพิการทางตาและการยอมรับของเขากับลูกว่า ได้รับการยอมรับจากชุมชนมากแค่ไหน ต้องดูตามวิธีการสอนของครูอาจารย์ที่โรงเรียนการศึกษาคนตาบอดและ/หรือสถาบันการศึกษาสำหรับนักเรียนปกติและความคิดเห็นของครูอาจารย์คนนั้นเกี่ยวกับประเด็น พิจารณาสายตา การคบเพื่อน ทั้งตาบอดหรือสายตาผิดปกติกับคนมองเห็นปกติของบุคคลคนพิการทางสายตาคอนนั้น ตามประสบการณ์และความจำที่บุคคลคนนั้นใช้เพื่อดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น ตามประสบการณ์ชีวิตประจำวันที่มีกับสังคมไทยโดยทั่วไป เพื่อดูว่าบุคคลคนนั้นใช้ประสบการณ์ประเภทใดดำเนินชีวิต และถ้าหากว่าประสบการณ์นั้นไม่มีประโยชน์ต่อชีวิตของตนเองให้เสนอวิธีการแก้ไขปัญหากับแต่ละฝ่ายที่เกี่ยวข้อง อย่างนี้เป็นต้น

สำหรับประเทศไทยถ้าหากว่า ไม่เริ่มทำการวิจัยเรื่องนี้ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องได้แก่ การศึกษาพิเศษ จิตวิทยาการให้การปรึกษา จิตวิทยาการศึกษา และ สาขาวิชาต่าง ๆ ทางมนุษยศาสตร์ การประเมินพฤติกรรมและปัญหาของคนพิการทางสายตาในระดับขั้นพื้นฐาน อันได้แก่ การศึกษาและการเป็นอยู่ของคนพิการทางสายตาถึงขั้นสูงคือสังคมทั่วไปก็ทำให้มีอคติมากขึ้น แทนที่จะลดลงตามที่กล่าวมาแล้ว สำหรับกลุ่มคนพิการทางสายตามีข้อเสียว่า ถ้าไม่ให้ความเอาใจใส่ทางการศึกษาและระบบสังคมสังเคราะห์กับกลุ่มคนนั้น สังคมอาจจะไม่รับคนในกลุ่มนั้นที่มีความสามารถพิเศษหรือสามารถเรียนในระดับสูง ๆ ได้เพื่อช่วยเหลือประเทศชาติในอนาคต ไม่ต้องเป็นภาระของรัฐบาลมาก นอกจากนั้นคนสายตาปกติที่ไม่ได้ร่วมเรียนหรือร่วมทำงานกับคนพิการทางสายตาอาจจะขาดประสบการณ์ต่าง ๆ เช่น ประสบการณ์ในการมองเห็นและอธิบายรายละเอียดของรูปภาพหรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ ให้คนพิการทางสายตาหรือคนตาบอดเข้าใจเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น

สำหรับกลุ่มเป้าหมายของการวิจัยที่กำลังอยู่ในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ซึ่งเป็นบุคคลที่อายุระหว่าง 20 ถึง 40 ปี ต้องเข้าใจว่า ลักษณะของวัยนั้นโดยทั่วไปเกี่ยวกับคนพิการทางสายตาเหมือนกันและไม่แตกต่างกับคนมองเห็นปกติ เช่น ตามปกติวัยผู้ใหญ่ตอนต้นเป็นวัยที่อยากจะทำหน้าที่ด้วยตนเองอย่างมีอิสรภาพ อยากเรียนเพื่อมีตำแหน่งหน้าที่การงานดี อยากทำงานเพื่อเป็นส่วนร่วมที่ดีของสังคม อยากให้คนอื่นเห็นในคุณค่าของเขา อยากมีครอบครัว และอยากมีเพื่อน เป็นต้น แต่สำหรับสภาพของวัยผู้ใหญ่ตอนต้นนักจิตวิทยาทางสาขาพัฒนามนุษย์เข้าใจว่าเป็นวัยที่มีความเครียดมากที่สุด เพราะมีการปรับตัวใหม่ในแต่ละด้าน อาจต้องต่อสู้กับความโดดเดี่ยวและความไม่แน่ใจว่าอนาคตของตนเองจะเป็นอย่างไร ฯลฯ

ผู้วิจัยจึงสนใจทำการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคนพิการทางสายตาและคนตาบอดในช่วงวัยผู้ใหญ่ตอนต้นเพราะเห็นว่า เป็นวัยที่ในงานวิจัยของประเทศไทยยังไม่ได้ได้รับความสนใจเท่าที่ควร จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะให้ความสำคัญ เพราะเป็นวัยที่มีการทำหายและความปรารถนามากมายตามที่ได้กล่าวสั้น ๆ มาแล้ว ทำให้ผู้วิจัยสนใจว่า ถ้าหากว่า คนในวัยผู้ใหญ่ตอนต้นคนนั้นเป็นคนพิการทางสายตา การดำเนินชีวิตของเขาในช่วงวัยผู้ใหญ่ตอนต้นเป็นอย่างไร ปัจจัยภายในกับปัจจัยภายนอกมีส่วนในชีวิตของกลุ่มเป้าหมายมากแค่ไหน ทฤษฎีจิตวิทยาบุคคลของแอลเฟรด แอดเลอร์ ยังควรจะนำมาใช้กับกลุ่มคนพิการทางสายตาในประเทศตะวันออก เช่น ประเทศไทยได้หรือไม่

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาผู้บกพร่องทางการมองเห็น ปัจจัยส่วนบุคคลและสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต
- 2.2 เพื่อศึกษาศึกษาปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ได้แก่ สิ่งที่อยู่ในจิตใต้สำนึกและปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตการเข้าสังคมและวิถีชีวิตของกรณีศึกษา

3. คำถามในการวิจัย

- 3.1 ผู้บกพร่องทางสายตาและผู้ใกล้ชิดที่มีการรับรู้ต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อม ตามทฤษฎีของแอลเฟรด แอดเลอร์ เกี่ยวข้องกับจิตใจได้อย่างไร
- 3.2 ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตอย่างไร
- 3.3 ปัจจุบันนี้กรณีศึกษามีการดำเนินชีวิตและความสนใจในการเข้าสังคมตามงานหลัก มิตรภาพ อาชีพ/งาน และความรัก อย่างไร
- 3.4 ปัจจัยใดของสิ่งแวดล้อมที่กรณีศึกษาคิดว่าส่งผลกระทบต่อชีวิตของตน

4. ขอบเขตการวิจัย

จากนั้นกลุ่มเป้าหมายคือผู้ใหญ่คนบกพร่องทางการมองเห็นที่กำลังอยู่ในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น และอายุระหว่าง 20 ถึง 40 ปี ที่กำลังเรียนอยู่ในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในระดับอุดมศึกษา เป็นนักศึกษา 4 คน ชาย 1 คน หญิง 3 คน พวกเขาได้รับการฝึกอบรมที่โรงเรียนการศึกษาคนตาบอดจากกลุ่มเป้าหมายนั้น การวิจัยฉบับนี้จะเสนกรณีศึกษา 2 คน

สถานที่ทำการวิจัย คือ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ระยะเวลาที่ผู้วิจัยจะศึกษารายกรณีคนแรกเป็น 3 เดือนในภาคการศึกษาฤดูร้อน ปีการศึกษา 2552 และภาคต้นปีการศึกษา 2553 สำหรับรายกรณีคนที่สองเป็น 1 เดือนในภาคการศึกษาฤดูร้อน ปีการศึกษา 2553

ประเด็นที่ศึกษาคือความสามารถในการเข้าสังคมและวิถีชีวิตของบุคคลที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น โดยวิเคราะห์ตามตรรกะส่วนบุคคลและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมตามทฤษฎี เอคเลอร์

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 วัยรุ่นผู้ใหญ่ตอนต้น (Young Adult) หมายถึง ผู้ใหญ่ที่อายุระหว่าง 20 ถึง 40 ปี

5.2 ความบกพร่องทางสายตา (Visual Handicap) แบ่งออกเป็นสองส่วน คือ

5.2.1 คนตาบอด หมายถึง คนที่ไม่มองเห็นอะไรเลย เรียกด้วยว่า ตาบอดสนิท (Blind)

5.2.2 คนพิการทางสายตา หมายถึง คนที่มีข้อจำกัดในการมองเห็นแต่ยังแยกแยะตนเองได้ ยังมองเห็นบ้าง แต่น้อยกว่า คนมองเห็นปกติ (Low Vision)

5.2.3 ตรรกะส่วนบุคคล (Private Logic/private intelligence) หมายถึง กระบวนการที่เกิดขึ้นในจิตใจสำนึกที่มีอิทธิพลต่อวิธีที่บุคคลคนหนึ่งใช้เพื่อได้เป้าหมายตามที่เขาต้องการ

5.2.4 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Factors) หมายถึง ปัจจัยที่บุคคลรับรู้หรือสังเกต ปัจจัยนี้เกิดจากโครงสร้างของวัฒนธรรมสังคมและสิ่งแวดล้อมที่มีต่อคนตาบอดหรือคนพิการทางสายตา เช่น การให้มีส่วนร่วมในสังคมทางการรับบริการสงเคราะห์และการศึกษา อคติทัศนคติ และความเชื่อที่คนมองเห็นปกติมีต่อคนพิการทางสายตาที่มีอยู่ในทาง ศิลปะ ศาสนา วัฒนธรรม และการปฏิบัติของคนมองเห็นปกติต่อคนพิการทางสายตาในชีวิตประจำวัน หลังรับรู้ปัจจัยอย่างนี้คนพิการทางสายตาใช้เพื่อสร้างวิถีชีวิตซึ่งแตกต่างกันตามบุคลิกภาพและนิสัยของแต่ละบุคคลในกลุ่มคนนั้น ๆ

5.2.5 วิถีชีวิต (Life Style) หมายถึง การเคลื่อนไหวต่อเป้าหมายที่บุคคลตั้งอย่างสำนึกหรือไม่สำนึก เป็นความคิดเห็นของบุคคลคนหนึ่งต่อตนเองและงานชีวิต 3 ประเภท คือ งาน มิตรภาพ และ ความรัก เริ่มต้นจากความรู้สึกรู้สึกดีหรือรู้สึกบกพร่องที่บุคคลคนนั้นต้องการชดเชยจากนั้นเกิดลักษณะเฉพาะเพื่อสู่เป้าหมายของเขาเรียกว่า วิถีชีวิต วิถีชีวิตเกี่ยวกับความคิดเห็นของอัตมโนทัศน์ (Self Concept) เป้าหมายของบุคคลคนนั้น (ความนึกคิดว่า ตนเองคิดว่าจะต้องไปถึงเป้าหมายอะไรบ้าง) ความคิดเห็นต่อโลกและสิ่งแวดล้อม และ พฤติกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลคนนั้นคิดว่า เหมาะสมที่จะสู่เป้าหมายได้ วิถีชีวิตพัฒนาภายในสี่ถึงห้าปีแรกของชีวิต สังเกตวิถีชีวิตเมื่อบุคคลต้องเผชิญกับปัญหาหรือสถานการณ์ในชีวิตที่ลำบากสำหรับเขา

5.2.6 ความสามารถในการเข้าสังคม (Social Interest) หมายถึง พื้นฐานของมนุษย์ในการรวมดำเนินชีวิตและสร้างวัฒนธรรม ความสามารถในการเข้าสังคมเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของบุคคลในวัยทารกและวัยเด็กตอนต้น การที่บุคคลคนหนึ่งมีความสามารถในการเข้าสังคมหรือขาด แสดงถึงบุคคลคนนั้นมีสุขภาพจิตดีหรือไม่ บุคคลที่มีความสามารถในการเข้า

สังคมทำในสิ่งที่มีประโยชน์ต่อสังคม แต่บุคคลที่ไม่มีความสามารถในการเข้าสังคมต้องการใช้อำนาจของตนเองและทำในสิ่งที่ไม่มีความประโยชน์ต่อสังคม

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมายที่จะศึกษา เพราะจะสามารถเข้าใจการเป็นอยู่ของเขามากขึ้น และสามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง

นอกจากนี้งานวิจัยนี้เป็นประโยชน์ต่อบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับคนที่มีความบกพร่องทางสายตาหรือตาบอดดังนี้

6.1 แพทย์ พยาบาล ทางจักษุวิทยาที่ตรวจคนไข้คนประเภนี้ เพราะถือว่า พวกเขาทำงานอยู่ในขั้นตอนแรกที่จะต้องมีการสังเกตว่า คนไข้ต้องการความช่วยเหลือไม่ในด้านไหนบ้าง เป็นขั้นตอนที่ควรสามารถให้คำแนะนำได้ว่า คนไข้สามารถรับความช่วยเหลือจากฝ่ายทางสังคม การศึกษา และ ทางรัฐบาล อย่างไร และที่ใดบ้าง นอกจากนี้ช่วยให้คนในกลุ่มนี้เข้าใจ พัฒนาการและพฤติกรรมของคนพิการทางสายตา/คนตาบอด

6.2 ผู้ให้การปรึกษา นักสังคมสงเคราะห์ อาสาสมัคร ที่เกี่ยวข้องกับคนพิการทางสายตา โดยเฉพาะคนพิการทางสายตาในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น เพราะงานวิจัยสามารถอธิบายถึงประเด็นสำคัญของคนพิการทางสายตาได้

6.3 คนที่ทำงานทางการศึกษา คือ ทางด้านการศึกษาพิเศษสำหรับคนพิการทางสายตา โรงเรียนอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัยให้บริการกับคนพิการทางสายตา นักเรียนหรือนักศึกษา เพราะงานวิจัยฉบับนี้ให้พื้นฐานในความรู้ทางพัฒนาการ ทางโครงสร้างจิตใจของคนพิการทางสายตาได้

6.4 หน่วยงานที่รับผู้มีสายตาบกพร่องเข้าทำงาน เพราะงานวิจัยนี้ทำให้พวกเขาเข้าใจถึงปัญหาของคนสายตา ผิดปกติมากขึ้น โดยผู้วิจัยคาดว่าลอคคิตไปด้วย ทำให้พวกเขาอมรับในผู้ร่วมงานเป็นคนพิการทางสายตามากขึ้น

6.5 คนที่สนใจทฤษฎีจิตวิทยาบุคคลของ แอลเฟรด แอดเลอร์ เพื่อมีพื้นฐานทางทฤษฎีนี้ และเพื่อเอาแนวคิดมาใช้และพัฒนามากขึ้นในอนาคต